

"Jérôme"

Mzee* Jérôme ontvouwt z'n enorme handen. Het is net of er een gil uit ontsnapt. De binnenkant is ruw, eeltig en geschilferd. Hij drukt beide palmen tegen het aangezicht en bevoelt de rimpels en littekens met de vingertoppen alsof hij er in braille zijn eigen geschiedenis leest.

Ik merk dat zijn rechter wijsvinger kromt. Dit is geen misvormertje van Moeder Natuur. Waar zij echter wel verantwoordelijk voor was, was voor de geboorte van deze Jérôme in Butaré (Zuid-Rwanda) ergens bij klaarlichte dag in 1945.

Jérôme Sebasoni werd niet onopgemerkt geboren. Hij raasde de wereld in. Zijn moeder, Fortunata, had de haast waarmee dit zevende kind geboren zou worden niet voelen aan komen. Jérôme kwam op een terugweg, omringd door voetgangers en hun liefde ter wereld.

Ondanks het feit dat vader werkte als functionaris op het gemeentehuis, werden geboortepapieren nooit opgemaakt. Zijn voornaam werd gewoon toegevoegd aan de "carte de séjour", de identiteitskaart van de ouders. Er stond "Jérôme 1945". Verder teken van leven was hij zelve en dat kon tellen!

Het gezin woonde onder hetzelfde functionarissendak als de grootouders en Tonton Mutembe Kibingo.

Ook hij werkte voor het gouvernement, maar stond een trap hoger dan vader Sebasoni.

De familie werd erkend en geapprecieerd om het lef en de moed die ze toonden ten aanzien van de "blanke overheerser".

Op een nacht in 1960, terwijl het in het buurland Kongo al langer onrustig was, bonkte het noodlot op de deur. Tonton Mutembe draaide zich een pagne om de lenden en deed open. Voor hem stond een blanke man bijgestaan door een gehoorzame lokale patrouille. Het huis was omsingeld. Tonton Mutembe had zelfs de tijd niet om haat noch schrik in de ogen te leggen. Hij werd koelbloedig afgemaakt.

Jérôme zag hoe Tonton neer zeeg en zijn kostbare bloed de eigen grond liet insijpelen. Verstopt achter de slaapkamerdeur sloeg hij dit alles gade. Pas toen iedereen vertrokken of gevluht was, doopte Jérôme de vinger in het rode bloed en tekende een hart op de muur.

Hij zwoer zijn eigen boezem en bloed te schenken aan de aarde van zijn volk. Iedereen was verdwenen, behalve deze knaap van amper vijftien. De jong-revolutionair stond op.

De familie vluchtte vervolgens naar het buurland Burundi. Jérôme maakte er het vijfde leerjaar af, maar koos verder voor militaire scholing. Een jaar later vocht en verloor hij zijn eerste oorlog tegen het gouvernement, de Kayibanda.

Terug op het bankje.

Mzee Jérômes woorden stokken. Hij ziet toe hoe dat kleine meisje van me haar vinger in hibiscussap doopt en figuurtjes tekent op de betonnen muur.

"Hibiscussap stroomt ook door mijn aderen."

Hij neemt de bril terug op en zet die op zijn plaats. Hij plukt opnieuw mijn handen uit de schoot en draait ze in allerlei posities.

"Jij hebt mooie handen. Ze zijn zacht en kalm. Je nagels zijn roze met witte maantjes. Je twee ringen schitteren zonder waarde. Ik hou van handen die sieren zonder schittering."

Met zijn kromme wijsvinger omrandt hij de wijnvlek op de binnenkant van mijn handpalm.

"Wat is dat?"

"Mijn moedervlek"

"Dan heb jij geluk. Het is vast niet iedereen gegeven."

Mzee staat op. Ik ook.

"Kom morgen terug. Ik breng je dan tot Ernesto Ché Guevara."

Hij bekijkt nog even de voetballende jongens. "Het zijn geen vechters. Hun spel betekent niet meer dan een duel."

Mzee Jérôme raapt zijn "coupe-coupe" terug op. Wat verder zwaait hij in tchak-tchak-cadans het wapen door het hoge gras. Onkruid en sprieten sneuvelen ...

*mzee: oude man

